

**ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
ІМЕНІ ІВАНА БОБЕРСЬКОГО
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ**

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПЕДАГОГІКА ТА ПСИХОЛОГІЯ»**

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) освітній рівень
Ступінь вищої освіти	– Бакалавр
Галузь знань	– 22 «Охорона здоров'я»
Спеціальність	– 227 «Фізична терапія, ерготерапія»
Кількість кредитів	– кредитів 5 / 150 год., із них: аудиторних - 50 год.; самостійної роботи студента – 100 год.
Форма навчання	– денна
Рік підготовки	– рік - 2, семестр - 4
Компонент освітньої програми	– обов'язкова
Дні занять	– згідно графіку проходження навчальних дисциплін, відповідно до розкладу
Консультації –	– згідно графіку проходження навчальних дисциплін, відповідно до розкладу
Мова викладання	– українська
Вид контролю	– екзамен

Керівник курсу:

Криштанович Світлана Володимирівна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки та психології

Контактна інформація:

Адреса: 79007, вул. Костюшка, 11, ЛДУФК імені Івана Боберського, м. Львів. каб. 318., тел. (032) 255-32-12

E-mail: lanawiz@ukr.net

Опис дисципліни

Програма вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка та психологія» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів галузі знань: 22 «Охорона здоров'я», спеціальності: 227 «Фізична терапія, ерготерапія».

Дисципліна «Педагогіка та психологія» інтегрує знання про індивідуальний світ людини, взятий у психологічних закономірностях його розвитку та функціонування (психологічний аспект), та знання щодо функцій і механізмів управління розвитком людини (педагогічний аспект). Програма передбачає формування психолого-педагогічної скерованості мислення студентів, закладення фундаменту професійної діяльності, оскільки психолого-педагогічні знання й уміння дозволяють вчителю організувати процес виховання та навчання, орієнтований на потреби і можливості конкретних учнів. Неможливо говорити про ефективність педагогічного впливу без опори на психологічні знання.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка та психологія» є механізми формування та функціонування психіки людини, формування особистості у процесі виховання та навчання.

Метою викладання навчальної дисципліни «Педагогіка та психологія» є формування в майбутніх фахівців системи знань і умінь щодо загальної психолого-педагогічної підготовки, необхідної для вирішення практичних, професійних і наукових завдань, базових знань про основні закономірності функціонування психіки для розуміння механізмів, які забезпечують ефективність навчального процесу та формують оптимальні методи засвоєння знань.

Основними завданнями навчальної дисципліни є:

- ознайомити студентів з найбільш значущими сучасними педагогічними ідеями та теоріями; забезпечити оволодіння категорійним апаратом педагогіки;
- сформуванню уявлення про сутність, зміст і структуру процесів навчання та виховання;
- ознайомити з технологією навчання та виховання;
- забезпечити засвоєння сучасних принципів і підходів до організації освіти;
- збагатити студентів знаннями про особистість дитини та її розвиток у процесі різносторонньої діяльності;
- розкрити специфіку педагогічного процесу та його гуманістичну спрямованість;
- розвинути педагогічне мислення та сформуванню основні принципи культури педагогічного спілкування та взаємодії;

- навчити теоретично обґрунтовано описувати і пояснювати реальні педагогічні ситуації, виділяючи в них педагогічні завдання;
- виробити у студентів навички організації самостійної роботи у процесі навчання;
- забезпечити опанування майбутніх фахівців навичками і прийомами прийняття управлінських рішень, адекватних умовам ринку освітніх послуг;
- ознайомити студентів з найважливішими нормативними документами про школу та освіту;
- надати допомогу майбутнім фахівцям упізнанні індивідуально-психологічних особливостей людини, знаходженні ефективних способів впливу на аудиторію, здійсненні заходів, спрямованих на згуртованість колективу, запобігання конфліктним ситуаціям під час навчання;
- виробити у студентів первинні навички дослідницької роботи, навички професійної рефлексії (самооцінки), виховати потребу самостійно поповнювати педагогічні знання.

Навчальний контент

Теми	Розподіл годин				Результати навчання Знати:
	разом	л	с	с.р	
ТЕМА 1. Вступ, предмет, об'єкт, завдання та методи психології	11	2	2	7	- Психологія в системі сучасних наук. Об'єкт та предмет психології. - Психічні процеси. Психічні стани. Психічні властивості. Галузі психології. Теоретичні галузі психології. Практичні галузі психології. - Практичне значення психології. Методи психології. Теоретичні методи. Організаційні методи
ТЕМА 2. Предмет педагогіки та методи науково-педагогічних досліджень	11	2	2	7	- Педагогіка як наука. Предмет педагогіки. - Основні педагогічні категорії - виховання, освіта і навчання. Система педагогічних наук. - Загальна педагогіка. Історія педагогіки. Соціальна педагогіка. - Міжпредметні зв'язки педагогіки. - Метод, методика науково-педагогічного дослідження
ТЕМА 3. Основні проблеми розвитку європейського шкільництва та педагогічної думки	11	1	2	8	- Антична педагогіка: виховання і школа в античному світі; філософсько-педагогічна думка в античних суспільствах. - Особливості освітньо-виховної практики в епоху середньовіччя: типи виховних систем, виникнення університетів. - Епоха Відродження та зміни у поглядах на освіту. - Освітні ідеї реформаторського руху. - Видатні діячі епохи буржуазних революцій в Європі.

					- Педагоги – класики XVIII – XIX. - Основні теорії європейської освіти нового часу
ТЕМА 4. Історія українського шкільництва та педагогіки	11	1	2	8	- Виховання і навчання у первісних та родових племенах на території України. - Культурний та освітній розквіт Київської Русі. Пам'ятки педагогічної думки Київської Русі. - Освіта та розвиток педагогічної думки в XVI – XVIII ст.: діяльність братських шкіл; перші національні заклади вищого. - Стан освіти в Україні у складі Російської імперії та на західноукраїнських землях. - Видатні українські педагоги XIX- початку XX століття
ТЕМА 5. Психологічна структура особистості	11	2	2	7	- Поняття про індивіда, індивідуальність, особистість. - Структура особистості. Структура особистості за З. Фройдом. Структура особистості за К. Юнгом. - Структура особистості за С. Рубінштейном. - Структура особистості за К. Платоновим. - Захисні механізми особистості
ТЕМА 6. Розвиток особистості та виховання. Вікова періодизація. Вікові особливості психічного та фізичного розвитку особистості	11	2	2	7	- Фази психосоціального розвитку за Е. Еріксоном. - Психологія пізнього дитинства (6–12 років). - Психологія підлітків (12–15 років). - Психологія юнацтва (15–21 рік)
ТЕМА 7. Темперамент. Характер	12	2	2	8	- Поняття про темперамент та його провідні риси. - Теорії темпераменту. Гуморальна теорія. Конституційна теорія Е. Кречмера. - Конституційна концепція У. Шелдона. Фізіологічна теорія темпераменту І. Павлова. - Типи нервової системи. Типи темпераменту та їхня психологічна характеристика. Сангвініки. Холерики. Флегматики. Меланхоліки. - Поняття про характер та його провідні риси. Типологія характеру
ТЕМА 8. Когнітивна сфера особистості – відчуття та сприймання	12	2	2	8	- Загальна характеристика відчуттів. - Види відчуттів та їхня класифікація. - Неспецифічні відчуття. Закономірності відчуттів. Абсолютна чутливість. - Абсолютний поріг. Диференційна чутливість. Диференційний поріг. Кількісні зміни чутливості. - Поняття про сприймання. - Класифікація сприймання. - Особливості сприймання
ТЕМА 9. Поняття про	12	2	2	8	- Загальна характеристика пам'яті.

пам'ять та мислення					- Функції пам'яті. - Види пам'яті та їхня класифікація. - Класифікація за тривалістю закріплення та зберігання матеріалу. - Класифікація за характером психічної активності. - Класифікація за ступенем розуміння матеріалу. - Класифікація за характером цілей діяльності. - Процеси пам'яті. - Мислення як вища форма пізнавальної діяльності. - Види мислення та їхня класифікація. - Мисленнєві операції
ТЕМА 10. Емоційна та мотиваційна сфера особистості	12	2	2	8	- Поняття про емоції та почуття, їхні властивості та основні функції. - Функції почуттів. - Основні теоретичні підходи до вивчення емоцій та почуттів. - Види емоцій і почуттів та їхня класифікація. - Потреби, мотиви та ціннісні орієнтації особистості. - Класифікація потреб за А. Маслоу
ТЕМА 11. Соціально-психологічні основи спілкування	12	2	2	8	- Поняття про спілкування, його структура та функції. - Функції спілкування: інформаційно-комунікативна, регулятивно-комунікативна, афективно-комунікативна. - Механізми міжособистісного сприймання. - Види спілкування. - Засоби та стилі спілкування. Соціальна дистанція
ТЕМА 12. Процес навчання. Методи і засоби навчання. Організаційні форми навчання. Урок в сучасній школі	12	2	2	8	- Дидактика як галузь педагогіки, її виникнення і розвиток. - Основні категорії дидактики. - Методи навчання та їх класифікація. - Прийоми навчання. - Організаційні форми навчання. Індивідуальне навчання. Індивідуально-групова форма навчання. - Класно-урочна форма навчання. Урок - основна форма організації навчання. - Форми роботи на уроці. Основні вимоги до уроку
ТЕМА 13. Сутність процесу виховання. Закономірності та принципи виховання. Методи, форми та засоби виховання	12	2	2	8	- Процес виховання, його структура і рушійні сили. - Структура процесу виховання. Мета і завдання виховання. - Закономірності виховання. - Принципи виховання. - Методи виховання. - Прийом виховання. - Методи формування свідомості особистості. - Методи організації діяльності.

					- Методи стимулювання діяльності і поведінки. - Методи самовиховання

Формування програмних компетентностей:

– здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з фізично-спортивною реабілітацією, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук;

– знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;

- Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів);
- навички міжособистісної взаємодії;
- здатність працювати в команді;
- здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети;
- здатність планувати та управляти часом;
- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- здатність діяти соціально відповідально та свідомо;
- Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;
- здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій;
- використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;
- здатність враховувати медичні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізично-спортивної реабілітації;
- здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізично-спортивної реабілітації;
- здатність адаптовувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов;
- Здатність знаходити шляхи постійного покращення якості послуг фізично-спортивної реабілітації.

Політика оцінювання

Передбачає дотримання принципів доброчесності (Стаття 42 Закону України "Про освіту") та студентоцентрованого підходу.

<https://naqa.gov.ua/%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B4%D0%B5%D0%BC%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B0%D0%B4%D0%BE%D0%B1%D1%80%D0%BE%D1%87%D0%B5%D1%81%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C/>

Оцінювання

Оцінювання якості знань студентів здійснюється відповідно до:

1. Положення ЛДУФК ім. Івана Боберського про організацію освітнього процесу:

<https://www.ldufk.edu.ua/files/Nauka/Naukova%20robota/osv.%20proces.%202020.%20zaversh.pdf>

2. Робочої програми: <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/17626>.

3. Порядку оцінювання:

<https://www.ldufk.edu.ua/files/Nauka/Naukova%20robota/osv.%20proces.%202020.%20zaversh.pdf>

Рекомендована література

Базова

1. Боднарчук О.І., Боднарчук Л. І. Основи психології та педагогіки: Курс лекцій. – Київ : МАУП, 2001. – 168 с.

2. Ващенко Г. Виховний ідеал (записки виховника). – Полтава, 1994.

3. Волкова Н.П. Педагогіка: навч. посібник – 4-те вид., стереотип. - Київ: Академвидав, 20212. – 616 с.

4. Гончаренко С.У. Український педагогічний словник. – Київ: Либідь, 1997. – 374 с.

5. Загальна психологія: Навч. посіб. / О. Скрипченко, Л. Долинська, З. Огороднійчук та ін. – Київ : АПН, 1999. – 463 с.

6. Історія педагогіки /За ред. С.Грищенка. – Київ, 1973.

7. Козьяр М.М., Коваль М.С. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. – Київ: Знання, 2013. – 327 с.

8. Мацко, Л. А. Основи психології та педагогіки: навчальний посібник для студентів заочної форми навчання. / Л. А. Мацко, М. Д. Прищак, В. Г. Годлевська. – Вінниця: ВНТУ, 2009. – 163 с.

9. Мойсеюк Н.Є. Педагогіка: навч. посібник. – 4-е вид., доп. – Київ : ВАТ КДНК, 2003. – 615 с.

10. Основи психології: Підручник / За ред. О. В. Киричука, В. А. Роменця. – Київ : Либідь, 1996. – 623 с.
11. Партико Т. Б. Загальна психологія. – Київ : Ін Юре, 2008. – 416 с.
12. Партико Т. Б. Курс загальної психології: Навч. посібник. – Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2002. – 208 с.
13. Педагогічна майстерність / За ред. І.А. Зязюна. – Київ : Вища школа, 1997. – 349 с.
14. Практикум з педагогіки: навч. Посібник / За заг. ред. О.А.Дубасенюк. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 464 с.
15. Психологічний словник / За ред. В. І. Войтка. – К.: Вища школа, 1982. – 216 с.
16. Психологія: Підручник / Ю. Л. Трофімов, В. В. Рибалка, П. А. Гончарук та ін.; за ред. Ю. Л. Трофімова. – 2-ге вид. – К.: Либідь, 2000. – 558 с.
17. Сухомлинський В. Батьківська педагогіка. – К.,1979.
18. Токарева Н.М. Вікова і педагогічна психологія : підручник / Н. М. Токарева , А. В. Шамне . - К. : , 2017. - 480 с.
19. Фіцула М.М. Педагогіка: навч. посібник для студ. вузів. – 2-е вид., випр. і доп. – К.: Академія, 2005. – 560 с.
20. Ягупов В.В. Педагогіка: навчально-виховний процес: навч. посібник. – К.: Либідь, 2003. – 560 с.

Інформаційні ресурси

1. Журнал «Сучасна Освіта» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://s-osvita.com.ua/> Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mon.gov.ua/>
2. Національна академія педагогічних наук України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: naps.gov.ua/
3. Освітній портал – освіта в Україні, освіта за кордоном [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.osvita.org.ua/>
4. Освітній проект ІНТЕРШКОЛА [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://is4all.in.ua/> Острів Знаний [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ostriv.in.ua/>

5. Партнерство в навчанні: освітня мережа [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ua.partnersinlearningnetwork.com/>
6. Педагогіка [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pedagogika.at.ua>.
7. Педагогічні персоналії [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pedagogika.at.ua/publ/pedagogichni_personaliji/6.
8. Програма Intel «Навчання для майбутнього» [Електронний ресурс] // Intel. Навчання для майбутнього в Україні. – Режим доступу: <http://www.iteach.com.ua/>
9. European Training Village : Policy Report [Electronic resource]. – Access mode : <http://www2.trainingvillage.gr/etv/policyreport/policyreport.asp>.
10. Europeana [Electronic resource]. – Access mode : <http://www.europeana.eu/portal/>.
11. Eurydice — Network on Educational System and Policies in the Europe / EACEA [Electronic resource]. – Access mode : http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/index_en.php.
12. Сайт наукової бібліотеки Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника. – <http://lib.ru.if.ua>.
13. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. – <http://www.nbuv.gov.ua/>
14. Наукова бібліотека національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова. – <http://hklib.npu.edu.ua/>
15. Портал професійних психологів України «У психолога». – <http://upsihologa.com.ua/>